

NÉVADÓNKRÓL

Érdekes téma megvizsgálni, hogy egy-egy intézmény milyen nevet vesz fel, külső formáság-e ez csupán, vagy az ott lakókat illetve az ott dolgozókat szorosabb szálak fűzik-e névadójukhoz.

A mi esetünkben egyértelműnek tűnik ez a névválasztás, hiszen tudjuk, hogy Móra Ferenc bölcsész tanári diplomát szerzett, s pályafutását is tanárként kezdte. Élete szorosan kapcsolódik Szegedhez. Éppen ezért szeretnénk, hogy kollégiumunk minden lakója közelebbről megismerkedjen névadónk életével, munkásságával.

Móra Ferenc 1879-ben született Kiskunfélegyházán. Családi körülményei, iskolaévei szinte mindannyiunk közös gyermeki élménye, melyet melegszeru novellái oly közel hoznak olvasójukhoz. Egyetemi tanulmányait a pesti bölcsészkaron végezte, majd 1897-ben szerzett földrajz-természettudományi szakos tanári diplomát. A fiatal, házasodni készülő tanár azonban hiába keres tanári állást. Főigazgatói tollnoknak ajánlják Szegedre, de ott meg, mint "holmi poéta ember" nem jut kenyérkereseti lehetőséghez. Így kerül végül is a Szegedi Napló szerkesztőségéhez, ahol Kulinyi Zsigmond főszerkesztőt azonnal magával ragadja az a stílus, ahogy a fiatal ember első szegedi élményét papírra veti - s Móra Ferenc a Szegedi Napló munkatársa lesz, megkapja a közigazgatási rovatot.

Az ország lakói még nem, de Szeged már tanulgatja nevét, olvasva a szegedi közéletéről írt csipkelődéseit, állandó rovatában, a Csipkében. 1913-ban lesz a lap főszerkesztője. Ezt a tisztségét a Tanácsköztársaság bukásáig megtartja, de a fehérterror idején neve már nem szerepelhet a címlapon.

A háboru idején sokan nézték rossz szemmel pacifizmusát. A Szegedi Napló volt az egyetlen ujság, amely a háboru kitörésének pillanatától kezdve a békéért küzdött s nem állt be a háborus uszítók sorába. Juhász Gyula

igy emlékezik meg erről az időszakról: "A háboruban tollal küzdők sorában a legtisztább magyar hősök egyike a mi Móra Ferencünk volt."

A Szegedi Napló szerkesztőségében ismerkedett meg későbbi atyai jóbarátjával, Tömörkény Istvánnal, aki felkérte, hogy vállaljon könyvtárosi állást, vagy az akkor hivatalos terminológia szerint muzeumőrit a Kulturpalotában. Életét az elkövetkező esztendőkből az írói és muzeumi munka szoros összefonódása jellemezte. Ezt a sokoldalúságát emeli ki Magyar László Móráról szóló életrajzi regényében, amelyből szeretnénk néhány sort idézni: "Örökké tanult. Ódon és modern könyvekből, folyóiratokból, enciklopédiákból. Minden érdekelte, irodalom, művészet, társadalomtudomány, filozófia, etnográfia, történelem, régiségtan, fizika, kémia, ásványtan, növénytan, de legjobban mindig az, aki ezeket a tudományokat évmilliók csendes építőmunkájával megteremtette: az ember. Örökké tanult, és rengeteget tudott. Polihisztornak nevezték, de ez ellen tiltakozott. Nem álszerénységből, hanem őszinte meggyőződésből."

Tömörkény halála után a könyvtár és muzeum igazgatójaként dolgozott élete végéig, s azon fáradozott, hogy a muzeum betölthesse végre azt a rendeltetését, amelyet a homlokzatán olvasható szó határoz meg: "A Közművelődésnek". Közben egy pillanatig sem hagyott fel a publicisztikai és szépirói tevékenységgel.

Halála előtt két esztendővel, 1932-ben az egyetem Dugonics téri épületében diszdoktorrá avatták.

Deák Zsuzsanna